

ZALAI KÖZLÖNY

előbb: „ZALA-SOMOGYI KÖZLÖNY.”

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhöz, anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhoz bérmentve intézendők: NAGY-KANIZSA Választóház.

Bérmentesen levelek csak ismert munkatársaktól fogadtnak el.

Kéziratok vissza nem küldetnek.

Előfizetel ár:
 Jegés évre . . . 8 frt
 fél évre . . . 4 „
 negyed évre . . . 2 „
 Egy szám 10 kr.

Hirdetések
 6. hasábos petit sorban
 7. másodszor 6 s. minlen
 sorábbi sorért 5 kr.
 NYILTFÉRBEN
 soronként 10 kr-ért vá-
 tetnek fel
 Kiosztási illeték minden
 egyes hirdetésért külön
 30 kr. üstendős.

N. Kanizsaváros helyhatóságának nemkülönböztetve a „n. kanizsai kereskedelmi s iparbank“, „n. kanizsai takarékpénztár“, a „zalamegyei általános tanítótestület“, a n. kanizsai kised-nevelő egyesület, a „soproni kereskedelmi s iparkamara n. kanizsai kiválasztmány“, a több megyei és városi egyesület hivatalos értesítője.

Hetenkint kétszer, vasárnap- s csütörtökön megjelenő vegyes tartalmu lap.

A hazai ipar. II.

A kereskedő birjon elég hazafias lelkesedéssel arra, hogy a mely árut hazánkban is megleg, ne hozassa külföldről, ha talán egy perccel kevesebb lenne is így a nyeresége. Ne éljen örökké csak önérdéknek, hanem tudjon a nemzet javára egy kis áldozatot is hozni. Az iparos dolgozók jól s folytonosan, mulasson ritkábban s ne igyekezék túlságos mulatságainak költségeit a verőkön bezsarolni. Lelkesedjék hazajárért minden nő és minden férfi és határozza el, hogy külföldi árut — a mennyiben lehetséges — nem vesz és nem használ, ha mindjárt így talán eleinte valamivel többbe kerülne és silányabb volna is ruházata stb.

Alakítson minden város egyesületet, mely társadalmi és morális eszközökkel kényserítse még azokat is hazajók iránti kötelességeik teljesítésére — a magyar ipar pártolására, — kik talán elég könnyelműek a nemzet érdekeit saját kicsinyes önzésöknek feláldozni. A növegyetek, karolják fel az ügyet, agítaljanak az öltözétekben s mindenben a magyar készítmények fogyasztása mellett s járjanak jó példával elő.

Nem volna tehát egyéb hátra, mint a helybeli növegyet is kezdje meg ez irányban működését; menjenek magok a tagok jó példával elő a takarékoságban és — a hol csak lehet — a hazai czikkék fogyasztásában; hassanak ekkép a kereskedőkre is; igyekezzenek minél több hölgyet és férfit e szent czélnak megnyerni, és pedig mindenek előtt olyanokat, kik vagyoni állásuknál fogva a fényűzést is megbírnák.

Ha a múlt évben néhány lelkes urhölgy képes volt fáradozása által a színháznak

a téli ivadban látogatottságot biztosítani: bizton hiszszük, hogy most százan is fognak akadni, kik a haza érdekében buzdítják és saját jó példájokkal lelkesítik a nőket és férfiakat egyaránt arra nézve, hogy lehetőleg csak hazai iparcikkeket használjanak; s tudjuk, hogy hölgyeink még azokra is képesek lesznek a célzott irányban hatni, kik a megszokottól még a haza javáért sem hajlandók eltérni.

Ha ez itt és mindenütt így lesz, akkor a magyar ipar igen gyorsan fölvirágozik, nem szorulunk a külföldre, nem adózunk ez uton milliókkal idegen nemzeteknek, a nemzeti vagyon benmarad az országban, sőt még idegen tőkepenzsek is sietni fognak, hogy itt gyárakat alapítsanak, mi által ők is a nemzeti jólét szaporításához járulnak. Ha ezt a társadalom maga meg nem teszi, sem törvények, sem szabadság, sem hadsereg, sem vámszerződések, sem kormány, sem ember, meg nem óvja nemzetünket a gyors pusztulástól és enyészettől.

K. L.

A kisbirtok és birtokosa.

Az anyagilag súlydó kisbirtokos osztály nemzetgazdaságunk egyik tényezője. Gyakorlati értekezésünkkel a kisbirtokos tájékozását, s ez által anyagi előmenetelét czéllozjuk.

Nemzetgazdasági szempontból az a leghelyesebb birtokmegosztás, mely szerint a föld nagy-, közép- és kisbirtokos osztályra osztja egymaga körülbelül annyit bir, mint a közép- és kisbirtokos- osztály együttvéve.

Hazánkban a földbirtok a nemzet-

gazdaság elvének megfelelőleg három birtokososztály között oszolva meg, a kisbirtokosok birtoka hazánk fölvidékén, hol sűrűbb a népesség, körülbelül 100 hold maximumra, az alvidéken kétszer annyira is tehető.

Ezen korlátozott földterületnek jövedelme is csak korlátozott lehet, a kisbirtok az életszükségletek szűk határai között mozog, sőt rossz éveken ezeket sem elégitven ki, a rossz évek rendszerint a jó évek bevételeit kölcsönök formájában anticipálják; s ebből kilátszik, hogy a kisbirtok szűk jövedelme az anyagi élet szükségletein túlmenő magasabb igényeknek meg nem felelhet.

A kisbirtok nem kincsbánya, hanem szerény éléskamara; minél mértékletesebben nyulunk bele, annál kiadóbb s tartóssabb leendő. A birtoktulajdonosnak, az államnak, s más igénylőknek nagy mérvű belemarkolási kimerítik. Ha birtoktulajdonos maga lépett fel irányába tulzott igényekkel, akkor azok, ha mindketten tulkövetelők voltak, mindketten okai kimerülésének.

A kisbirtok ezen szűkkörű természete arra inti a kisbirtokosokat, hogy az adósságsinálásban könnyelműek ne legyenek. A jövedelemből vissza nem fizethető kölcsön veszélyezteteti a birtok állagát, s minthogy szerencsétlen viszonyaink közt az életszükségletek, s a nagy közterhek a kisbirtok jövedelmét reudszerint úgy kimerítik, hogy a kölcsöntőke s kamatai a jövedelemből nem fedezhetőek, a kisbirtok előmenetele csak akkor biztos, ha adósságok nem terbelik.

Különösen az uszarakölcsön manipulációtól óvakodjunk — Az első uszora kölcsön megkötése reá nézve első lépés leendő az enyészetre. Ha szükség esetén

becsületes kölcsönt nem kaphat, inkább birtokának haszonbérbeadására törekedjék; — ha pedig 6 százalékos adósságra nem konvertálható uszarakölcsönökbe immár belebonyolódott, az uszarakölcsönrel terhelt birtokrészt eladási árával mentse meg veszélyezett birtokának még menthető részét.

Vegyünk alapul egy 4000 frt. értékű kisbirtokot, melyet 2000 forint 20%-os adósság terhel, s vegyük évi átlagos tiszta jövedelmét értékének 10%-kát mely tétel szerint évenkénti tiszta jövedelme 400 o. é. frttal csak fele értékeig van terhelve, mégis annak egész évi jövedelme az uszoras hitelező kezében van. Miből fog itt a visszafizetési tőke képződni?

Tiszta hozadékának szaporítása tekintetéből arra törekedjék a kisbirtokos, hogy annak földből, munkaerőből s pénzből álló három tényezőjét, vagy legalább kettőt maga szolgáltatassa. Azon gazda, ki saját földjét személyes munkaerejével s saját földjét melveli, zsebre teszi a földbér, a munkabér, s tőkeamatokat, tehát tiszta hozadéka nagyobb lesz azon gazdánál, ki csak a munkaerőt s földet adja, de a befektetett pénzt hitelből meríti, valamint az ekeszarvát fogó parasztagazda tiszta hozadéka is kétségtelenül nagyobb lesz a birtokát fogadott erővel műveltető intelligens kisbirtokosénál, ki a munkabért meg nem takarítja.

A tiszta hozadéka befolyással van a termelés drágaságára is. A kisbirtok, mint-hogy a nagy birtoknál az aránylag nagyobb beruházásokat igényel, s a gazdasági gépek olcsó munkáját nem hasznosíthatja, drágábban termel, mint a nagybirtok, mely előnytelenység a kisbirtokos által csak úgy

TÁRCZA.

Távollevőhöz.

(B. L.-hoz.)

Tudni azt, mit még nem tudunk, s látni Mindazt, a mit még nem látva szemünk: Régi óstón, mely velünk születik S a sirig elkieszi, előj velünk. Kik ez óstón vitt től országba át: Údvözöld helyettem Páris falát.

Látni azt, mit egy rakásba halmoz Az emberiség — e hangya gomoly: A tudomány s művészet termékeit, Melyek fölött a szent béke honol; Dolgozat, mik emelik a házát: Údvözöld helyettem Páris falát.

Látni harcot, a mit népek vívnak: Az ész, a szellem nemeresz harsant, Hol vér nem foly, s el nem gyengül senki, De mely gyöngöbeteiket oktat, tanít: Látni mindent, mily élvőzetet ad: Údvözöld helyettem Páris falát.

En e csodát meg nem látom soha: Kívta tart egy ismert rém — az anyag: De tudni fogom, ha megérkezel — S a mit gyűjtél: tapasztalatodat Egybeszeded, s használat nyújtod át: Údvözöld helyettem Páris falát.

GARAY RÁNDOR.

Halálról elmélkedések és a halálról félelem nevetéséből.

(Weber Democritusából.)

(Folytatás.)

A tömeg részére nincs szebb tan, mint Oda és Mohamed paradicsoma, és a föltáma-

dás tana egy jobb hazában; ezzel 6 oly nyugodtan hal meg, mint azok, kik semmi fogalommal se bírnak a halhatatlanság és jövőről, vagy mint a szerencsétlen négerék (Európában is vannak elegend) kik egy kedvűek lesznek az élet iránt, mely minden bölcsészetet felül mul, nyugodtabbak mint a bölcsészek, a halhatatlanságot csak sejtik, óhajja magának valahányszor egy haldokló, kinek azire csak bájosan ver már, minthogy többi részei hidegek, léleknyugalommal örömet hal meg. Sok néger a gyarmatokban azzal vigasztalja magát, hogy a halál után kedves-ivel hazájában föltámad, s nem gondol a veszélyre, hogy kétszer vagy többször is eladassék. Kedves dallam egy bölcs ágynál a még halható viszhangja, ha nem is hozza, de tisztán őszhangzólag lezajlott életnek. Itt rejlett az agy Sokrates titka, ez volt a görögök Euthanasia-ja, kinek mindenki hatalmában volt.

Isten semmiből alkotott bennünket, s ha ismét oda visszatérünk, csak oda jutunk, hol előbb voltunk. Mi az egészet nem látjuk át; tehát lenni és válni; azonban a halhatatlansági gondolat vigasztalóbb. Milliók utaznak nyugodtan oda egy: „kezeidbe ajánlom“ vagy Si-monnal: „most bocsátsd el uram a te szolgádat.“ Egy másik kisse ugyan democraticus kérdés: mi szegény föld görögnyók meliók vagyunk e tovább élni? Friedrich örömet beszél e tárgyról, de ha nem voltak vele egy véleményben, mindjárt elveszté türelmét, nem épen illedelemesen kérde: ön hát halhatatlan akar lenni? S mi érdemet tett ön erre? A halhatatlanság oly hatalmas emeltyűje az érengyek, miszerint megérdemli, hogy e hitben előbb megsejzáruljunk, hogy azt előbb szívünk mint

sem eszünkkel fogjuk föl; azért dicserem én a köböket, kiknek képzelgetése a halhatatlanság hona mintegy teremtve látszik lenni, Milton, Klopstockot, Jean Pault. Egy másik aszténa vigasztaló gondolat a gondviselés; az egyesekről gondoskodás. nem ellenmondás, mert Isten mind-nha-ó: de hát a nyomorult emberokok előfontos, hogy a mind-nem-tremtője egyedileg bajmoldójék val? Nem önhasznosul-e ez, mely jutalom nélkül ide leann nem akar erényt gyakorolni? Ez oldalról még a hitetlenségben is érelyt láthatunk, mely az itt elvazettat már érdemre elégségesnek találja. Egy vén francia bölcsész mégis megmondta már, hogy ily féle dolgokba nem kell belekeveredni ha csak az ember nem öreg, gazdag vagy német.

A véletlen enged születésünk, jobbra, balra, előre, hátra, végre a halálba küld bennünket. Életünk 70, vagy ha igen sok 80 évig tart; ha igen drága egy fáradság és munka teljes volt. Az élet gyorsan elmúlik, mintha repülne, azért gondoljuk meg, miszerint meg kell halnunk, hogy eszünkre térjünk! Így a mi szent könyveink. Azonban a sok esztelenek azt bizonyítják, hogy sokat, a ugy azt is, mit ifjúságunkban már kívülről tudnak és nem belülről, felületesen tanulnak meg. Az emberek úgy élnek, mintha örökké élének, különböző ebben van valamijó. Szentekedés és a tulvilágról való morfondirozás e világban több rosszat idézett elő, mint a könnyelműség s Istennek bizonyára jobban tetszik a görögök vidámsága, a francziák és délszigetbelieké, mint az angol és németek setét gondolkodása. Az ember, mondja egy angol eszök, mestelenül és csupaszon jó e világra, pályája fáradság és aggodalom; vége: nem tudni hová; ha itt jól élünk, ugy oda fón

szerecsések leszünk. A bölcsre neve a halál egy hasznosan töltött napnak az esteje, habár hieroglyphe is az, mit halandó meg nem fejt, s minden dolgok ugy határozza, mely elő a legnagyobb hírvó sem menekülhet.

Az öregek jobban félnek a haláltól, mint a fiatalok, habár az egészséges ésjárás asorint annak megfordítva kellene lenni, és ez előttem egy fő bizonyíték, hogy a halál-félelem szellemi gyengeség, mely a testi gyengeségtől függ. Ki hinné azonban, hogy agykoponyára kémlét — már a neve is borzasztó tudományosan hangzik — új halál-félelmet terem? A jó Déris minden kitelhető ellenintézkedést megtett, hogy koponyája Gall orvos koponyagyűjtőmésnyébe ne jusson, melyben már ott ékeskedett Wurms-er, Alxinger és Blumauer koponyája. Franciaos vegréségek azonban a mi régi asványtudósunk Becher mesterségét — hullákat üvegbe változtatni — kapták föl, s így nemokára kedves elhunytjainkat vázak és mellképekül állíthatjuk föl terméinkbe s muló fényben láthatjuk őket, míg a hitből el nem jutunk a szemléletre.

Bármily helyzetben is legyünk nyugodtak, se barátok, t-hetség, érely se a természetese no számításunk; nevesünk, reméljük, aludjunk, a föl nem ébredésig. Ha ma nem változik meg, megváltozik, holnap, holnapután, egy hó vagy év múlva, melynek 365 reggele van; s 80 évig kellene nekünk élni, anélkül, hogy megtanulnók, hogy kell egy negyedóra alatt meghalni? Hisz tulajdonképen csak örülnünk kellene, hogy az élettől megszabadulunk, mely bennünket oly sok bajjal fenyeget, miszerint soha se tudhatjuk, hogy nem kell-e Cróussal a maglyán így kiáltanunk föl: Sólón! Sólón! ki boldog halála előtt! Vidám és háladatosoknak

ellensúlyozhatónak, ha a legnagyobb tökélyre vihető kézi munkával többet és jobbat termelne.

Egyébként legmagasabb hozadékra is, a kisbirtok életszükségleti szükségletében s nem valami tág jövedelmi körben fog mozogni, mely korlátolt teherbírási képessége, s csekély hitele, valamint azon körülmény felvilágosítható, hogy a kisbirtok adóságok s egy-két rosz évi is tönkre tehetik, mi a nagy birtokon oly könnyen meg nem eshetik; mert tágkörű jövedelmességéből folyó nagy teherbírási képessége s hitele, a jó évek nagy tiszta hozadékra sokat ki pótol. A kisbirtok előmenetelének akadályai: a) felette terhes, a tiszta jövedelemből nem fedihető adó, mely részint a gazdaságból kivont üzlet-tőkével, részint a kölcsönpenzzel való adó-fizetést teszi szükségessé. — első esetben az üzlettőke kényszerített megszorítása folytán a belterjes művelést akadályozza meg, — az utóbbiban a törzs-tőkéknek megtámadott kis gazdaságok életgyökereiben érinti; b) földhite-intézetek hiánya, mely körülmény folytán a kisbirtokos a lelketlen uszornának esik áldozatul, melynek polyp karjai közt vegetál, de nem virágozhatik; c) csiga menetű, s drága igazságszolgáltatásunk, mely nem nyújtva módot a hitelező gyors, s olcsó kielégítésére, késelmessége által pedig szűkébre teszi, mi végeredményében a kisbirtokosokra visszaható hitelhiányt s kamatdrágaságot idéz; d) a gazdasági szakhány, habár tagadhatlan, hogy kisbirtokosaink a munkához képest a szak-ismeretekben észrevehetőleg elhataladnak.

A mi a kisbirtokok elágazását illeti, két osztályra oszlanak: 1) a paraszt kisbirtokos osztályra, mely a voltjobbágokat, s földművelő alsóbb nemességet foglalja magában. Ezen osztály maga fogja az ekeszarvat, mely körülmény ezen kisbirtokosai osztályt a tiszta hozadék nagyobb mérvére kiható előnybe helyezi; 2) intelligens kisbirtokos osztályra, mely nem maga fogja az eke szarvat, hanem fogadott erővel dolgozik. Ez a kisbirtok korlátolt jövedelmű, s saját intelligens igényei közötti összhang fel nem találhatása miatt szemléletmást pusztul.

kellene lennünk, mint Seapin, s mindig úgy menni hazá, hogy a gondviselésnek megköszönjük mindazon bajt, mely rájünk meg nem esett, de meg eshetett volna. En soha térek hazá anélkül, hogy Istennek köszönetet ne mondá nek, hogy lakásom áll és könyveim, rézműszereim, irataim nem hamvadtak el; fogfájására soha tudok gondolni, hogy e községesség, de vigasztaló beszédmód eszembe ne jusson: ennek se lát többé a foga.

A halál csak az érzéki képzelődés előtt borzasztó, mi elvontan tekintve? Semmi más, mint természetes feloszlása az összetett anyagnak, mely az élettelen anyagok nagy csoportjához visszatér, honnét végre lett, hogy valamikor egy ujjonnan élő testé átváltozzék. (O nincs többé; eltávozott, hazament, kiszenvedett.) Mint csak vizsgálató kiteszések, és a halál napja jobb mint a születés; a halál szabadság feloszlás átment, nem megsemmisült hangzik meg vigasztalóbban. Mi idelemlünk úgy vagyunk, mint a danadák, kik hordájukat csak meg töltik és kiürítik, azzal a különbséggel, hogy mi földalattat remélünk. Az optimistának egy-gyel több oka van, előtte a halál része egy jobb világnak, a rend következménye, a legjobb, s oly világban, hol nem volna halál, becsületen egyén nem is élhetne. Az ember ide lenn minden megvan, mért nem az életet? S mily vigaszt nyújt egy hullá, egy temető s szerencsétlen, az elnyomott, az üldözöttre? ó vagy ellensége nem fog-e itt pihenni? A halál nem valami csontgerincez, hanem barátságos szellem, mely életünk szeméket örök álomra zárja le. Nem gőzöhetnek e le a haláltól félelmet midőn a szerelem, bosszu, becsület, dicsőség szenvedélye, a szegénytől félelem magát az élet-untágot is legyőzi.

En azért azt mondom, ha mindent igazán megfontoljuk, egész könnyűséggel elmondhatjuk: „Itten veled te rosz, gonosz világ” sőt némi kíváncsisággal utazunk azon ország felé, melyről dacára minden utleírásoknak semmi hiteleset se tudunk, hol ücsökelünk egyesülve leszünk, kik itt oly sokat hasztalan iparkodtak

Sümegeh Jun. 7.

A múlt évben Sümegehben esküszött és a sümegei reális. drésteót (6-8 lap.) „adatok Sümege történetéhez” említtet állapotok eredményeiről bővebben nyilatkozni még eddig nem volt időm. Az érdeklődők tájékoztatására ime az eredmény.

A földalatti romok két főcsoportra oszlanak. A délre eső alapfalak rendszeré képező egyenközéni képeznek, melynek tengelye pontosan van keletelve.

A keskenyebb oldal a keleti és nyugati részen 216 meter, a hosszabbik 2780 met. hosszú. A keleti oldaltól középső része (960 met. szélességben) 4 meter kiugrást mutat, mely szintén egyenesen van elzárva. A nyugati fal középe táján nyílás látszik; alapfalai e helyen nem találunk. A nyílás 35 met. széles és éjszakkalé fekszik. (A belső úr hossza dél felé 10-3 met. éjszak felé csak 6-6 met. Az ajtó tehát nem volt az épület hossz tengelyén. Az ajtó előtti tér falakkal volt kerítve, melyek mind derékszögben metetik egymást. Az épület hosszal 2:1 meterrel a nyugati részen összebb húzóva 5 meter hosszúságban folytatólag nyugat felé irányulnak. Ezen ajtó előtti tér két részre szakadt, melynek elsője 2, másika 3 met. szélességet mutat.

A hosszalalak tagozást mutatnak. Két 60 cmeternyi kiszköző támalak három részre osztja a déli és északi hosszalakat. A támfélék 1-05 met. szélesek. A támak közepén 1-33 széles oldal ajtó világos nyomait látni. Az ajtók béliete nem részatos, hanem egyenközé.

Az egész falazatban alig volt téglá, többnyire sümegehi homok és mészkő képviselte az anyagot. A vakolat igen jó. Két faragott követ találtak az északi sarkokon. Mindkettő a falaton melléki kőbányákra utal. Betű vagy írás nem volt rajta.

A 21-6 met. széles és 27-8 met. hosszú famenyedet, vagy tetőt tető valószínűleg faoszlopok tartották. A szemközti fekvő támak össze kötő egyenes és a keletre kiugró négyszögű tér kelet nyugati irányának hosszabításai közt levő metsző pontokon keresztet az oszlopok alapját, de nem találtam.

Az épület három hajós osztályzatot mutat, melynek középső hajója szélesebb és keletre 4 meterrel kinyul. Nyugat felé előcsarnok-félék lehettek.

Ezen épület egésze magányosan áll, aránylag e legmagasabb helyén északkeletre fekszik a másik épület-csoport, mely sokkal tagozottabb és terjedelmesebb is. Ez is kétrészre oszlik. A déli csoport szabálytalan apróbb, 2, 3, 4 meter széles alosztást mutat, mely erős, de ki és befelé hajló külfallal van kerítve. Egyik fala áttnyul a másik, 9 7 met. távol épületbe, melyet ferdén keresztül szel. Végső kápolna alak homokfalra esik. Ezen északi épület általános alakja négyzet. Három oldal szoba felosztást mutat, a negyedik

megismerndi, és oly sok új s változóknak néztek eléje, mert ha már 50-60 éven keresztül mentünk egy biz Istén az ember előtt minden mindennapi és egykedvű lesz, életuntá és utazásra készekké leszünk. Természetes az egész dologban az az egy kellemetlen, hogy ép akkor kell elvitorláznunk, midőn magunkat tulajdonképen berendeztük, ép úgy mint uton, ha egy nagy városban magunkat tájékoztatni, és a honi nyelvet elajja itottuk, vagy mint Mózes, ki 40 évig Israelit a pusztában köbörölvé csak a hegyről n-zhette Chanaan; különben utazunk, mert kell utaznunk, s így vagyunk a legnagyobb és utolsó utal is. Sokkal rosszabbnak tünik föl nekem az elfelejtetés, rosszabbnak majdnem a halálnál. Ha nemelyik az első hónapokban visszajöhetne, láthatná, és hallhatná mit róla beszélnek, hogy verneinek fölote, hogy felednek el mindent, azonnal ismét másodsor is meghalna. Mégis sokan csak haláluk után lesznek szerette és becsulva; bukásuk dicsőbb mint egész életük, miként az utolsó Constantin és országá bukása dicsőbb volt mint az egész byzanti barát császárak uralma, kinek vesztét a megriadt Európa csak akkor ért, midőn kereszt helyett a félhold ragyogott Zsófia templomán és II. Mohamed az ó Császár palotájából így kiált föl: „lakásom fonja szüvedéket apók, s toronyokról a bagoly buhogása hallik.”

Sókan életükben már el lesznek feledve, ha pár évig nem mutatják magukat vagy elköltöznék. A legcsékélyebb örökség is enyhíti a fájdalomat, a kedves boldogult szomorú távozása fölött, s ez a legjobb vigaszt, mit haladkító hátra hagyhat. A félelem majdnem minden halottas házban kettős alakban tünik föl, a beteg fél meghalni, a nem beteggek meg attól félnék, hogy nem hal meg. „Keljetek föl és vonuljunk el innet!” „Sorától adott pályám én hiven futva bevérem.” * Még sebb, ha sz. Pálal elmondhatjuk: „fölszállom ideje közelg, jó harcot harcoltam a hitet megtartottam,

* Vidi et quem Cursum fortuna pergit.

magányos kerítőfal volt. Középen 16-7 m. széles és 21-3 hosszú udvar volt, melybe a bejárat nyugat felé vezetett. Az udvar körül 4-7 m. széles folyosó mutatkozott, melyből a dél-kelet és északra eső kisszerű szobákba juthatni. A 37-40 met. hosszú déli oldalon hat elosztást látni. Keleti végén 3-82 m. toronyoszerű kiugrás van, mely a főiránytól csekélylyel eltér. Az északi oldal végén látni 4-80 m. széles és 6-95 hosszú kápolna alakot, mely félkörrel van zárva. Nyugat felé 90 cm. bejárásnak nyoma. Ugyanezen oldal középe táján csatornára bukkantak, melynek keskenyebb vége kikönyökölő (vorkragend) téglakkal, a másik pedig rendszer betöztattal volt fődve. A téglák igen nagyok (25 5 cm. sz. 35 5 hosszú) élénk vörösek és kemények. A nyugati oldalon szintén kiugró sark-toronyfé épület résznek nyomára akadunk. Ugyaníly kiugrás látszik a kápolna mellett is. A negyedik sarok nem lett kutatva, de valószínűleg ott is van ilyenemű épületrész.

Az építési anyag bazalt, homokkő és téglá. A téglák igen változatosak; apró kocka alakúak (16 cm.) és nagyobbak, 28-5 cm. hosszú oldallal. Vannak félkörűek (27 cm. átmérő) és peremécek (41 cm. széles és 52 cm. hosszúak.) A vakolat olyan mint a márvány.

A falak között találtak egy teknő alakú kivájt homokkő részletet, és két hasáb alakú faragott vöröskövet. Egy apró, dréppesell és lilomékkal ellátott ezüst pénzén kívül semmit sem találtak, mi az épület keletkezésére világítog vetne.

Az ásásokat nem lehetett befejezni és oly mértékben vezetői, hogy a lakosztályok alját is vizsgálhattuk volna. A költségből és az időből kifogytunk. A falrészletek ismét behányattak és most, mint azelőtt, pompás buzatóld terül el fölöttük, és senki sem gyanítaná, hogy itt hajdanában élénk élet tanýatótt.

A római téglák korábbi épületekre mutatnak, melynek egyes részeit szabálytalan falazattal képezhetik. A szabályos négyzet alakú építményben kolostort gyanítunk; a félkörű zárással ellátott kápolna e mellett bizonyít, valamint az építmény belső felosztása. A sarktoronyok Árpád-kori műre emlékeztetnek.

Határozott történeti adatunk csak nincsen. A Sümegehrre vonatkozó adatok eddig kizárólag Somogyvárra (Simég) értelmezettek. A kellő szandózas talán itt is helyes órányra vezet. Erről majd máskor.

ADÁM IVÁN.

Helyi hírek.

Lipp Vilmos p. r. főgymnasiunai tanár, a vasmegei régiózei ügylet nagyérd-mű titkára s a „Vasmegei Közlöny” szerkesztője június 8-án a m. kir. egyetlen bölcsészeti kara által bölcsészettudorú avatottat.

Járványos nyavalyákban bővelkedő nyarunk lesz az ideu — mint szavahihető

azért el van számomra téve az igazság koronája.*

Meglehet a halálal barátokozni, anélkül, hogy mint a karthauziák öröks: memento mori-t morogjunk, fá háló kabát és koporsóba hajlunk, vagy hogy Mária Teréziával a kapucziusok sirtoltjába leszálljunk, anélkül, hogy a haláltól elmékedésről megfeledkezzék éljünk, anélkül, hogy Cicero és Senecaival örökké ezt ismételjük: „eleinket feladati az legyen, hogy halni megtanuljunk” — mi az utolsó orandegyedben legjobban megtanulható, anélkül, hogy a Herrnhutokkal, minden lefekvéskor a sirta gondoljunk, mely csebből kik háló szobáikba Krisztus sirtatétell rajzoltatták, melynek napokint látása végre oly egykedvűvé válik, mint Titizán fekvő Venusa vagy Bodoni Magdolnája. Sokan életükben már elkészítették koporsójukat, s betették háloszobájukba, de a koporsóval így vagyunk mint minden más ládával megmozoljuk, mint az egyszeri agg, pár száraz gyümölcsöt teszünk bele.

(Folytatása köv.)

Ugy szeretnék meghalni már!

Er hát bére a küldelemnek
Hogy könnye hulljon a szememenek?
Er az aranyom mit életem,
Hogy lássam e fat lombtetépen?
„Ugy szeretnék meghalni már!”

— Befesték lellem fektére
Egy örök képmű fektétre,
A mit le nem mos, csak tölel!
Vesszen mielőbb hát ez élet —
„Ugy szeretnék meghalni már.”

Tegyük tetemem koporsóba
Had szálljon leltem nyugoróra,
Oda le vágjuk az én testem
Nincs is már itt fön mit keresnem
„Ugy szeretnék meghalni már.”

1878. május 25.

szakferfiak jóslóik. — Nem fog azért ártani, ha mértéket tartunk ételben, italban s különös gondot fordítunk a hús körülí tisztaságra.

— Az új bankjegyek. A nemzeti bank igazgatósága már elkészítette az új bankjegyeknek — egyik oldalon magyar, a másikon német szöveggel ellátott — rajsmintázatát. A kettős szöveggel bankjegyek, hier szerint, meg az „osztrák-magyar bank” életbelépését megelőző átmeneti időszak alatt, tehát még a jelen év folytán forgalomban fognak beosztatni.

— A főgymn. ifjúság zártnapely. Jun. 8-án, a feleséges királyi pár koronázásának emléknapián tartott meg szépaszámú közönség előtt. A műsorart minden egyes pontja zaja tapsot aratott. Előadattak a következők rendben: 1. Egyveleg dalművek, összerállítá Berecz Imre. Előadta a főgymn. zenekar. 2. Ima a hazáért. József és testvérei című dalmból. Harmonium kíséret mellett előadta a főgymn. zenekar. 3. Bánkban. Garaytól. Szavalta Tótyóy Imre VI. oszt. tanuló. 4. Honfidal. Abtölt. Harmonium kíséret mellett előadta a főgymn. gyermekkar. 5. Csiprusalombok magyar ábránd Nagy Pistától. Zongorán előadta Stocker Antal, VIII. oszt. tanuló. 6. Népáld átirat. Előadta a főgymn. zenekar. 7. Vén kofa. Kuthentől. Szavalta Csomasz B. II. oszt. tanuló. 8. Barcarolle. Duo harmonium és zongorára Lymbachtól. Előadta Maywald Józ. és Berecz Imre tanár úr. 9. Vig dalra fel. Abtölt. Előadta a főgymn. gyermekkar. 10. Kar „Preciosa” című dalmból. Előadta a főgymn. zenekar. 11. Distortozás, mely alkalommal is kitünt Pongrácz Adolf toranár úr szakértelmessé tanmodora. A főgymn. érlely igazgatója fötisztelendő Farkas László úr emelkedett szellemű beszédet tartott a megköszöntő a jelenlevők részévé, egyzersimint felkérte őket, hogy a próbatételeket is látogassák meg. Györgytanternülí föigazgató úr ó gna pedig a nyolcadik osztálybelihez tartott — mélyérzelmű beszédet, mely a legnagyobb figyelemmel hallgattatott. Nagy elismerés illeti Maywald József és Berecz Imre tanár urat, kik az ének és zenében az ifjúságot oly erénytelen szorgalom szakszükség: tapintatos figyelemmel oktatták, vezérlek, szinte lélekemelő látni, hallani öszhangzatos előadásukat.

— A szűd tanítóok állandósítás ügyében végre érlelyes minisiteri rendelet adatótt ki f. évi apr. 18-án 8330 sz. a. Ezen rendelet szövege a következő: „Vallás- és közokt. m. kir. minisiterium. Általános tapasztalatot, hogy az ízr. hitközségek az általuk föntartott felekezeti iskolában figyelmen kívül hagyva az 1868. XXXVIII. törvénycikk 133. és 138. §-ban rendeltet, oly tanítókat alkalmaznak, kik a törvény által meghatározott tanítóoklevél birtokában nincsenek, és az oklevéles tanítóok is csak évről évre szerződtetik. A hitközségek által követett eme gyakorlat a törvény idézett §-ában foglaltakkal ellentelenek, fölühim uraságodat, hogy mielőbb intézkedjék, miszerint ily vizsás és törvényellenes gyakorlat megszünttetessék, annyival is inkább, minthogy ellenkező esetben a hitközségek tanítóikkal köztű szerződések, mint a törvénynyel ellentézők, semmieknek fognak tekintetűni és a tanítóok próbái idő kiállta után, alapos ok hiányában véglegesítetteknek tekintetnek és azok elmozdítás esetén állomásaikba és szerzett jogaikba hatóságilag vissza fognak helyeztetni. Miről uraságodat oly fölhalvással értesitem, hogy a hitközségeket oda utasítas, miszerint minden előforduló tanító választásról az illető kir. tanfelügyelőt haladéktalanul értesítsék.”

— Az alföld-fümet vasut nagyváradi részre részvényeseinek hetedik évi rendezés közzölése Budapeston május 27-én tartott meg; a kibocsátott nagyérdék kimutatás s tüzetes jelentés szerkesztésig írodánkab meg tekinthető. Az 1878. ki üzlet jelentékenyen örvendetűbb volt a megelőző éviénél.

— A déli cs. kir. szab. vasúttársaság 1. évi május 14-én tartott közzölésében Schüller Frigyes úr, Bontoux Jenő úr helyébe vezérigazgatóvá nevesitetik ki s f. évi július 1-én hivatalát tényleg átvessi. Schüller úr eddig is hathatós ténykedő volt a vezérigazgatósági teendőkben, hiszük, hogy nehé feladatának buzgó szakímerrel, érlely s kiváló ügy szeretettel felel meg, mely tulajdonok Schüller urat eddig is köztisztelet s közszeretettel méltó tárgyává tették. Szép állásához sok szerencsét kívánunk!

— A soproni kereskedelmi és iparkamarának 1877. évi szárazmáadás. Bevétele: 1. Pénztári maradvány 1876. év végével 4870 ft 16 1/2 kr. 2. Illetékek fejében befolyt 13967 ft 24 kr. 3. A Deák Ferenc emlékszobára megszavazott összeg a mag. minisiterium által visszaküldetett 100 ft. 4. Védjegyek lajtorozásáért 30 ft. 5. Takarékpénztári betét utáni kamat 423 ft 10 kr. 6. Visszatartott előleg 70 ft. összesen a bevétel: 19460 ft 50 1/2 kr. Kiadás: 1. A hivatalnokok és szolgá fizesései és lakpénzeire 5767 ft 65 kr. 2. Lakbére a kamara helyiségeiért 600 ft. 3. Irodaszerekre 501 ft 06 kr. 4. Nyomatványokra 765

frt 95 kr. 5. Ipar-statisztikára 983 frt 50 kr. 6. Könyvek, hírlapok és könyvkötő munkákra 335 frt 27 kr. 7. Fűtőre 275 frt 80 kr. 8. Világításra 10 frt 54 kr. 9. Postabérre 120 frt. 10. Iparos oktatásra 100 frt. 11. Vételben kiadásokra 861 frt 80 kr. 12. Visszafejtés mellett adott előző 200 frt. Összesen a kiadás 10521 frt 57 kr. Pénztári maradvány 1877. év végével 8998 frt 93 1/4 kr. Sopron, 1878. június hó 7 én.

A b. fűrészt. Szeretetházban a növendékek vizsgája f. hó 19-én délután tartatik meg, melyre az intézet iránt érdeklődéssel visszatérő tanítók és tanítványok tisztelettel meghívának az igazgatósg által.

Iparosok figyelmébe. A b. fűrészt Szeretetházból folyó évi augusztus hónapban olyan négy 16 éves növendék fog kilépni, kik mind iparos pályára hajlandók lépni nevezetesen: 1. Pék, 1. mézáros, 1. szustér és 1. könyvkötő szeretne lenni. Tisztelettel kéretnek azon iparosok, kiknek tanulóka van szükségük, a kiket emberbaráti szeretetük az elhagyott árvaik így módon való gyámolítására indít, szíveskedjenek magukat Nagy Áron szeretetházi igazgatóval irásban vagy szóval érintkezésképpen tenni.

Tűrvéről írják nekünk: Hogy szép megének városai sorában a többi között Túrje is benn foglaltatik, azt minden iskola látott ember tudja, de kétségre merem vonni, hogy tudná egyszerűsággal mindenki azt is, mi e kis városkában időről időre történik. — Meggyi örökűk lévén e lap, nem lesz talán érdektelen, ha e lapok útján ugys gyérén emlegetett jelemt város napi eseményei közül, egyet mind elmondandók. Így, hogy a sok közül néhányat említsek, a legközelebb lefolyt napokban is történetek e helyen, nem ugyan valami világrendítő, vagy tán valami országokat felforgató politikai események, — nem, — békés harcsook vívtak e város fala között a lehető leghumanusabb fegyverrel, az éz fegyverével eredményes csatát, a népuvelés bajnokai gyűltek itt össze a múlt hó 23-án, hogy közös választott erővel, a testvériség elvét szorosan szem előtt tartva — munkálkodjanak közre, közös anyának e szeretett hon szellemi felvirágzás érdekében. Bár tájon, lejutóban járják zánk egyrészt a „Zala St.-Gróhú járási tanító kor” egy némely tagjának e gyűlés iránt — oknélküli meg nem jelenése által tanúsított hideg közönyösége, másrészt hátráltatott volt örömkün, a midőn meggyűk láng-buzgalma t. tanfolyegyelével egyetemben, a szomszéd Vas megye távol vidékeiről, ugy Zalaából is oly szép számu tanfűrészt udvözölhetünk vendégeik körünkben. — A napi rendre kitűzött szép irányu tárgysorozat helyes e eredményteljes megvitatása után, a kedélyes barátság tüszerezésére szentelnek néhány órát. — Szépek voltak ez órák, valóban szépek; — emlékek késo vén korunkban is édes érzettel juttatják el kebleinket, gyorsabb dobogásra késztetik a barátság szent köteleit által szorosan egymáséihoz fűződött szívünket. — Fogadják nagyrabesült vendégeink e helyen is sokszorosa üdvözletünk! — Ha már benne vagyok, a hogy levelezői tisztemnek kellőképen megfelelek, kifecseggem biz azt is, hogy M. F. Túrjei vendég, vagy ha úgy tetszik „Pepi” barátunk, f. hó 2-án saját szülőjében tavaszi táncmulatságot rendezett. Aggodalmasan néztük az azt megelőző nap az égen vad rendtelenségben keresztül kasul szagúdo föllegeket, melyek mindegyikében e mulatsághoz kötött vérmes reményeink haragvó daemónát véltük szemlélhetni. — De korán volt aggódunk, megkönnyült rajtuk Terpsichora ó nagysága. (Vagy hogyan is titulaztam?) A vára várt nap reggelén, mosolygó arcával elő felkúszókös fejét a tüskirály. — Délután 3 órátkor kezdve, mintha a boldogság forrását fedezték volna fel, a helyi és vidéki vígadói vágyó közönség meglepő nagy számmal hullámzott a mulatság helyéül kijönlő árnyas tor felé. — A sümeghi zenekar hegédüinek fül és talpcaiklandozó hangjára, tánczra perdült a jelen volt fiatalos. — Ha emlékezetem nem csal, az általános óhájra rendezett négyest, mintegy 16—18 pár lejtette. A rozsák havát éljük. — Lehetett is szerencsének látni elő rozsákat, a minőkben egy korozorban foglalva csak ritkán kínálkoz alkalom vágysvörv szereleaknek gyönyörködhetni. Nem tudom én, e díszes rozsák közül melyiknek itéljem óna e szépség almáját, nem tudom én, melyiknek nyujtsam a szokos királyoni koronát, csak azt tudom, hogy édeni, elbájoló képet nyujtott eme izléstjes egyszerűségben pompázó virágkoszorú. Azon reményben, hogy nem véteudék az illetők szerénység ellen, a mennyire emlékezetem engedi, szabadon a jelenvolt hölgyek közül a következöket megnevezem: Szalmágy nővérek (Hármozról); Erdő Emilia és Paulina (Túrjéről); Németh N. (Sz. Gróthról); Piecs Anna (Baltavárról); Pék T. (Szt. Péterből); és Hadik N. kisasszonyok (Sz. Gróthról); továbbá: Németh Zeigmondné, (Sz. Gróthról); Szalai Pálné (Baltavárról); Papp Bólasé (Zalabérből);

Kren N.-né (Sz.-Gróthról); Kurcs Lajosné és Fűsfay Jóssefné urnök (Túrjéről) stb. — Este 10-án, a nyájás hold kandikált már le felhőfátyla köztül, midőn megváltunk félnapi elvezetünk e kedves helyetől. — A fak lombjai szundikálva bolingátának a tavószt után szivélyes jó éjszákát. — Végre elcsendesült minden, csak a zephyr háborgató időnkint a természet harmatos fűveit, csak ez süttogött még titkos hangon a rét szemérmes virágai, — vaj, ki tudná megmondani, miről szól a kóbor szellő édes titkos dalánaja? Megyezési Gyula.

Vasgáz. Sümegh város államilag engedélyezett real tanodájában a f. tanévi vizsgálatok következők rendben fognak megtartatni: Hittanból jun. 15-én: 8—10 III. és IV. oszt. 10—12 I. és II. oszt. Nyelvszakokból 17. IV., 18. II., 19. I., 21. III. osztály. Keáltárgyakból jun. 22. II., 24. I., 25. III. 26. IV. oszt. Rendkívüli tárgyakból jun. 27., 8—9. szept. 9—10 gyorásrá — délután 3—4 ének, 4—5 torusárat. Magán vizsgálatok jun. 24. irásbeliek, 25. és 26-ikán szóbeliek. Az elemi tanodában: jun. 18. első fősztályban 19. a II., 21-én a III., 22. IV., 24. a V. és VI. ban. 25. az I. és II. leány osztályban, 26. a III. és IV. ben 28. ünnepele tanév befejezés, melyre a t. szűllők és tanügy barátai tisztelettel meghívának. Az igazgatósg.

Rövid hírek. A kanyaró járvány Miskolczon aggodalmasan terjed. — Hir szerint az országgyűlést a kormány július elején osztja fel. — Nagy tüzésvás pusztított Nagybányán e hó 1-én. — Zilah városa egy liter pillangóért 5 krt ad. — Az esztergomi primás Rómában 20000 frtért egy képtárt vásárolt. — Az osztrák-magyar uralkodó család legközelebb incognito a francia fővárosba utazik a kiállítás megemlékezésére. — A stajer rendek alapítványi tettek Rohitzon, hol egy magyar a egy német író gyógykezeltesek évenkint. — Nobiling apja öngyilkos volt. — Marseilleb jun. 30-án a földet körülutalzó hajó indul el tanulókkal, résztvevő 10—20 ezer frankot fizet. — Rómában egy pap 8 sorsjegyre 2.152.640 lírát nyert. — Gombán akarja a kormány a második orsz. örökékházát építtetni. — Kanyaró miatt rövid helyitt az iskolák bezártak. Nagy Jakab tilinkoművésze Szegeden működik. — A német tróbrókörös átvette a regenséget. — A magyar akademia évi ünnepelel közgyűlése jun. 16-án lesz. — Bpestben „Fővárosi Erdekek” cz. heti lap indul meg. — Budapestben egy katolikus nő, hogy szive válasszottsájjával egybekelhesen áttért a zsidó vallásra. — Ugyanonnt egy munkás első emeleti lakásáról vigyázalásnagból lezuhant és törtyöt hait. — Az „Athensaug” mint az „E.” írja a Fogarasi és Czuczor nagy szótárt másszázszám adja el a sajtosnak, szomorú olcsóság. — Balogh Zoltán ismert költő hírtelen meghalt Tokajban. — Egy kalmói fiu atyjával összeszóllalkozván, azt egy kaszával agyon vágalta, azután saját nyakán két ropant vágást ejtett borotválva, a gyilkos fiu elieithez kévs a remény. — Fogarasi János kitűnő tudós, meghalt.

Irodalom.

Előfizetési felhívás az Apollo című zeneműfolyóirat június—decemberi folyamára. Az Apollo zeneműfolyóirat hat évi fennállása alatt annyira ismertté a zongorázó közönség kedvence közönylové vált, hogy minden hozsalalmas ismertetés és ajánlatás mellőzésével elegendőnek tartjuk, ha a jövő féltévben megjelenő zongorára a részben énekre írt, összesen mintegy harmincznégy zenemű közül néhányat felemlítünk. Ezek: a közkevdesség „Kor e-ville-i harangok” és „Piccolino” vígdalműveknek legszébb dalaimat mind magában foglaló egyvelegek és keringő; a „M a m a n t t a j a” című legújabb magyar ábránd Szabadi Frank Ignácótl az Apollóban előzör megjelent a most országaserte játszott „Török magyar induló” szerzőjétől; továbbá a „Sárga csikó” s a „Vereshaju” népsziművekben énekel legszébb dalok művészi és még sem túlnéző átiratai; végre felemlítünk kuriosumul egy barcarollát, melyben igen meglepő komikus hatást tesz, hogy a hangjegyeket vizen tova evedző liliput urak és hölgyek képviselik, kik a különféle fatalitáson keresztül végre szerencsésen kikötnek, a mely zenemű közönséges hangjegyek által is megfejtvé leand. A lap havonkint egyszer 16 oldalra terjedő kettős számkában jelenik meg s így tartalma ép annyí leand mint eddig volt. Az ujonnan belépő féltéves előzetőknek az év végén külön tartalomjegyzék a díszes címlap fog megküldeitai minek folytatja egy önálló egész képes, válogatott zeneműveket tartalmazó kötet birtokába jutnak, a nélkül, hogy az első féltévben már megjelent zeneműveit is megkellemen szeressék. — A lap előfizetési ára féltévre 3 frt, mely az Apollo kiadshivatalához (Budapest, vár, orsságház-utca 94. szám.) címzerve küldendő meg, legzszérletűben posta-utalvány útján. Az Apollo haszi szerencsereméyek kölése mellett, minden nevesetése kü-

földi zeneművet is megismertet előfizetőivel, a bármily szerényüjtemény díszére válik s ezért hasznukban egy zongorán sem kellene annak hiányozni.

A büntető törvény „jegyzetszerű” kiadása jelent meg Tettay Nándor és társánál Budapestben, mely mint czime kiakarja fejzeini, mindenekelőtt praktikus használatnak akarrván szolgálni, minden lapon üres helyet tartalmaz netáni jegyzetekre. Ez eszmét szerencsésnek mondhatjuk a hisztük is hogy az ily modern törvénykiadások, melyek Franciaországban már rég honosak, nálünk is csakhamar megfogor kedveltetni, különösen ha oly csinos ruhában jelennek meg, mint az előttünk fekvő büntető törvény. A könnyű használhatóság növeléi még a mellettek betürendes tárgy mutatá. A könyv ára díszes hajlékony vászonkötetben 96 kr.

Színészlet.

Zala-Egersegen Szuper Károly társulata által kedden június 4-én „Az Amerikai vagy a párbaj” Széligéni legújabb népsziműve adattott elő nagy tetázzással valamely több mint előbb, — de sajnos még mindig levele közönség előtt. A művészet gyönyörű elragadó közönség telje megelégedést a szereplők egyáltalán meggyerék. Különös nagy hatással és tetázzással működtek közre Super (Koltai), Mártonf (Móricz, sa), Erdősen (Ilonka) Darvai (Nagy Gábor), Somogyi (Csapri).

Csütörtökön június 6-án: „Tízleteles ur keszerei” Kneisel után magyarosította Mátyr Béla. Dacára annak, hogy e derék társulat megnyerte a közönség meglegedését, — és dacára annak, hogy e társulat pompás előadásával a közönséget teljesen kielégíté; — oly csekély számmal jelent meg, a minden nemes czél eléréséért nem fáradozó közönség, hogy kétség tárgya volt az előadás megtartása. A 9 óra tájban megjelent csekély számu közönség előtt mégis előadtott az oly tanulságos és a tisztá igazságot napfényre hozó vígjáték; melyben a szereplőknek — látva a csekély számu közönséget — a jökevét ugyan hiányozott, de meg volt: az akarat és tehetésig. Kitűnően játszottak és megtapsoltattak: Szuper (Sudaras Agoston), Darvai (Első német), Erdősen (Anna, hugai) Ernyai (Tölgyesi Béla), Toth (Robert Mátyr).

Sombaton június 8-án: „A párisi rongyszéd” népszimű. Írta: Pyat Róly. Fordította Egrassy B. Ezen, „Szuper Károly igazgató jutalomjátéka” a szinkró szofalásig megölt közönség előtt adott. Megható drámai jelenetekben gazdag és mű, különösen nagy feladat vár Jean, rongyszéd szerepírójére; hol a háttér szerelem a leány iránti szeretetle jó megmásolással, s eszokkal a hős-bakát. Igen szépen, lélektait hűséggel s bensőséggel vitte a szerepet a jutalmos Szuper, nem ritkán tapshivár és előjónés hívták vissza a színpadra a derék szereplőt és igazgatót. Sikertőlően oldották meg szerepeiket és elismerést érdemelnek Somogyi (Garonse, Hoffmann báró név alatt), Ufalvány (Klára, leánya), Ernyai (Henri Herville), Darvai (Didier Mar), Kőrös (Mári), Erdősen (Első német), Erdősen (Grissette, Mari barátjának), kik remek énekelve a közönség ereiben a réte felvilanyozva, ennek éljénése és tapshivára közepette elnekelte szerepét iméltelnie kellett.

Vasárnap június 9-én Széligéni egyik legkedveltebb énekes vígjátéka „Lilium”, vagy: rásestek a komédiások” került színr. A darab bonyodalmas- lóketek a közönség figyelmét, s csakis a végén túnt ki az egész bonyodalma, — de éleüstia igazságot tartalmazó — darab ezéja. Kitűnően játszottak: Dezsői (Szlavy), Erdősen (Mariska), Darvai (Erdős), Darvai (Gyuri). Különösen megemlétték mintők: Szuper (Lilium), Somogyi (Szelemé) mindkettő vándorszínész szerepével, kik első féltépekét alkalmával énekekben adák elő a latogatás színesek sorát. (Közönségünk bátran magára veheti.) mindamellett szép számmal.

Vegyes hírek.

Sopron, május végén Geröfy Andor derekasan megmutatta, mire képes egy jól szervezett színtársulat, ha földadatának teljes tudatával bir a czéjja felé legjobb tehetsége szerint, kitarító szorgalommal iparkodik. Eddig az igazgatók elhitették ömagukkal, hogy Sopronban csak az operette vonz, s most Geröfy megmutatta, hogy ez nem áll. Ó ugyazólván kizárólag népsziműveket hozott színr s e lehet mondani, hogy a színház jobban volt látogatva, mint bármely. Geröfy előtt itt volt magyar színtársulatnál. Színr kerültek: „Sárga csikó”, „Falu rosszá”, „Betár kendő” je, „Tolonca”, „Kintornás család”, „Pelekesi notárius”, „Bányarém”, „Mátyásdiák”, „Viola”, „Szegény legény”, „Szökött katona”, II. „Rákóczi fogása”, Idegen művek: „Ördög naplója”, „Nagyon szép asszony”, „Kis menyecské”, „Girofő-Girofő”, „Három pár cipő”. Az eredeti darabok tulajdon voltak a igen helyesen, mert ha egy igazgató idegen ajukak közé viszi társulátát, mutassa be azoknak irodalmunk eredeti termékeit, kedveltesse meg azt s akkor nemcsak a művészetnek, de a magyar nemzetnek is szolgálatot tett. A társulat népszimű, vígjáték és operettekben jeles. Tagjai közül Geröfy, Kőssy Sarolta, Rott Mari, Györfény, Szabó Kristina, Geröfy, Balogh Árpád, Mészáros, Fehérvári Ottó, Kovács Elemér, Szalos József, Tolnayné, Erdélyi Gizella kedvencei voltak a közönségnek. Elismerést érdemel a szép tehetségű Kőssy Sarolta, ki Feledi Borist, „Bányarém”-ben Margitot, „Betár kendő”-ben Orsít, átgondolt, értelmes játékaival emelte ki a az utóbbi szerepében minden tehetségét a maga teljében mutatta be. A forró gyermeki szeretet, a gyermekédt ártatlanság, üde vidor-

ság, az igazi tiszta szerelem hű képét tárta a néző elé. Rokonszenves alakja, kellemes melábus hangja, bensőségteljes, értelmes játéka a legjobb hatást gyakorolták a közönségre. Ily törekvés megérdemli a legteljesebb elismerést; Geröfynek oly elismert jó tagja a színezeteknek, hogy felőle csakis jót moadhatsuk, valamint Geröfyről, ki sokoldalúságával részére hódítja az elismerés zálogát. A társulat megtette kötelességét, a büszkén távozhott Sopronból.

Veszedelmis ital. Már Pál kecakeméti származású vándorló iparos segéd a „Pápai lapok” szerint múlt hó 14-én a vasspenn-pápai uton Jákó helységénél két uti társra akadt, kik magokat mint vándorlókat bemutatták, hozzá szögdöttek. A két idegen felette barátságos beszéd közben kísérté a mitem gyönyörű iparos segédet a midőn Jákó falvától meglehető tavolyságban az ugnvereszt járfidóli pusztához értek, társadagot zsinlelve egy kis pihenő tartással indítványozták, mi czelből az ut mellett levő egyik fa alatt le is telepedtek. Pihenő közben az egyik idegen kulacsot vett elő s udvariasan megkínálta a jóhiszemű Mák Pált. Ez az erősítő italnak vett kutyavalekből vándorló legényhez méltó adagot vett be, mire fejét kábultán érezvén csakhamar elaludt. Ez után a két csavargó a szerencsétlen a közel fekvő nyíres erdőbe csipeles itten minden ruházatától megfoszta fekvő hagyta. A legény csak másnap d. e. ébredt fel a vette észre borzasztó állapotát, sírva vánszorgott a közel fekvő helységbe, hol természetesen a két kapca betyártól mísem tudtak. A szerencsétlen Pápa bement és jelentett tett, azt állítja, hogy az egyik vándorló valami 34 éves magat pincésérnek, a másik pedig mintegy 30 éves a magát mézáros legénynek nevezé. A nyomóságnak ez ideig nem sikerült a tettesek nyomába jutni.

Uszora. Nagy Abonyból írják, hogy ott az uszorások nagyban ürik veszedelmis mestersegeket. Ez uszorásoknak középszék tökély egy pár száz ftból áll, s azt akként kamatoztatják, hogy egy forint után hetenkint 10 krt fiztetnek maguknak kamat fejében. E szerint száz forint hoz nekik évenként 520 frtot, bele nem számítja a kamatot kamatait, melyek hétről hétre meglepő progressivitasában nőnek s az uszora-töke szaporítására fordítatnak.

A szövetség gyógyítása. Egy chinai hordart megharapott egy veszett kutya, hó nappal késobb megbeszédgetett, és kétségtelen jelet vettek rajta ezbe a veszettségnek. Egy ottani orvos egy marék csodafa (maszlagos redősiroz, datura stramonium) levelet főzött meg egy nagyedlitir vízben, míg az egész felnyíre fűt össze, s folyadékot aztán átűrtte egy finom filtern kélmén keresztül, s beadta az egészét egyszerre a betegnek. Nehéztette a beadást az, hogy a beteg iszonyodott minden folyadéktól, s úgy tett mintha nyelni sem tudna. Betöltötték azonban torkába erővel. Rövid idő alatt beállott hatása, e a beteg nagy lábza és izadásba jött. Ezután mely alomba esett, mely 8 óráig tartott, a felébredve a dühöségnek jelei mind eltűntek.

Felelős szerkesztő: Bátorfi Lajos.

H I R D E T É S E K.

Ló árverezési hirdetés.

Néhai Nagyméltóságú Báró Sina Simon ur hagyatékához tartozó Zádori ménesből — Somogy megyében — Nagy-Atád szomszédságában, a nagy-atád-zsobbli vasutállomástól félóránnyira fekvő Simon-gáti pusztán következő némes vérbeli lovak, melyek kocsiiban már tökéletesen betanulva járnak folyó évi június hó 24-én délelőtti 10 óraker kész fizetés mellett elárvereztetnek, ugyanis:

- 2 darab 6 éves kanca,
- 7 „ 5 „ herélt,
- ezek között van két darab fakó szörű kanca és két darab fakó szörű kanca és két darab fakó szörű herélt.

Bővebb felvilágosítással szolgál a tisztartói hivatal. (662 2—3)

Símgongtati tisztartói hivatal.

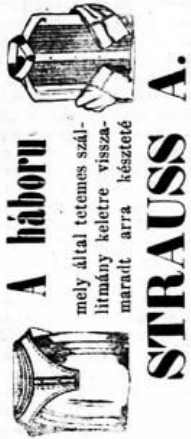
FÜSTÉR IMRE

butor-kerekedő Sz. Fehérvártól, kaszárnya-utóza 8 sz. Ajanlja a nagyérdemű helybeli és vidéki közönségnek úsan fölserelt butor-raktárt, hol is nagy választékban találhatók mindennemű kárpitos és színteles munkák lehető jutányos áron. (662 3—12)

Nemkülönböztet elvállaltatnak mindennemű kárpitos lehetőségek munkák helyben ugy, mint vidéken a legelőnyösebb áron.

Jó izlés és tartós munkáért keszeség vállalata. Mentől számosság megkísérli és becses pártfogókát kérve, kiróló tisztelettel. Füstbőli.

H I R D E T É S E K .

A háboru mely által tetemes szá- ltmány keletre vissza- maradt arra készteté STRAUSS A.

fehérmű- és kelegye gyárat (Bécs, I. Rothenthurmstrasse 21.) összes férfi-, női- és gyermek-fehérmű, valamint vászonból álló visszamaradt kisebb s nagyobb szállítmányát.

- 1 urt alomdruág... 12 angol trikotomdruág... 12 angol trikotomdruág... 12 angol trikotomdruág... 12 angol trikotomdruág...

Arleensedesti: 1 hásemlyre való damasz asztalteríték, vagy 24 szabkendő, 50 frinyi vász- las után. Megbízhatok a pénz behajtására vagy utánvét mellett e czim alatt kértetnek: (482 13-24) Wäsche-Bräutaustattung-Fabrik von STRAUSS A. Bécs, Rothenthurmstrasse 21. sr.

KOLLARITS JÓZSEF és FIAI legelső kész fehérmű, vászon, asztalnémi és szövött áru gyártraktárunkban az 'YPSILANTTI' hoz Budapestben, Váci-utczán 4. sz. alatti áruházban kapunk mindennemű kész férfi-, női és gyermek-fehérműt, vásznak és a legnagyobbb vászonokhoz is kétféle minőségben a legújabbos árakban

ingek madapolamból 1,30, 1,80, szemesek 1,65, 1,90, vászonból 2 frt 40, 3, 3,50, gatyák 1,50, 1,80, 14 évsz. e s k n e k re- gék madapolamból 1 frt 40, 1,90, szeme- sek 1,75, 2,10, vászonból 2,65, 3,15, 1 frt, gatyák 1,60, 2 frt, 16 éves e s k n e k re- madapolamból 1,50, 2 frt, 4,50, gatyák 1,20, 2,20, 2,30

Rumbari vaszon, 42 méter (54 rfd) vizez 23, 24, 25, 26, 27, 28, 30, 32, 35, 38, 40, 42, 45, 50, 55, 60 frt. Hollandi vaszon, 42 méter (30 rfd) vizez 20, 22, 24, 26, 28, 30, 32, 34, 36, 38, 40, 42, 45, 50, 55, 60 frt. Hollandi vaszon, gyermek-fehérműre és gyermekre 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60 frt.

Arak legújabbjában szobhatok a ha valamit a megvett vagy ronggalt tárgyakból akár mi ókndi fogva toszárod nem lenne, 14 nap alatt, ha az Arszályunkkal el van látva, nem csak visszavon kicserélődik, de kiváságra az érie fűszert ósszeg is visszatartok. Levél által megrendelőnek még az nap, melyen érkeznek, különös ügyfélszámot és pontosan esküdtötnök és csomagolási díjt nem számítunk. (506 8-9)

Ajándékba adjuk mindenkinek a legzükségesebb háztartási cikkeket, egymint: kávé- és evő-kanalakat, késeket és villákat, stb. stb.

6 drb. britania-ezüst evő-kanal 2,50, 3 drb. ugyanolyan kávé- és evő-kanal 2,50, 12 drb. ugyanolyan kávé- és evő-kanal 2,50, 4 drb. karos gyertyatartó 8,50, 10,50, 14, 20, 25, ezukorszelvények 2, 2,80, 4, 5,50, 7, 8, 10, 14, 20, 25, ezet és olaj állvány 2,50, 3,80, 4,25, 6, 7, 8, 10, 14, 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50, 55, 60, 65, 70, 75, 80, 85, 90, 95, 100, 105, 110, 115, 120, 125, 130, 135, 140, 145, 150, 155, 160, 165, 170, 175, 180, 185, 190, 195, 200, 205, 210, 215, 220, 225, 230, 235, 240, 245, 250, 255, 260, 265, 270, 275, 280, 285, 290, 295, 300, 305, 310, 315, 320, 325, 330, 335, 340, 345, 350, 355, 360, 365, 370, 375, 380, 385, 390, 395, 400, 405, 410, 415, 420, 425, 430, 435, 440, 445, 450, 455, 460, 465, 470, 475, 480, 485, 490, 495, 500, 505, 510, 515, 520, 525, 530, 535, 540, 545, 550, 555, 560, 565, 570, 575, 580, 585, 590, 595, 600, 605, 610, 615, 620, 625, 630, 635, 640, 645, 650, 655, 660, 665, 670, 675, 680, 685, 690, 695, 700, 705, 710, 715, 720, 725, 730, 735, 740, 745, 750, 755, 760, 765, 770, 775, 780, 785, 790, 795, 800, 805, 810, 815, 820, 825, 830, 835, 840, 845, 850, 855, 860, 865, 870, 875, 880, 885, 890, 895, 900, 905, 910, 915, 920, 925, 930, 935, 940, 945, 950, 955, 960, 965, 970, 975, 980, 985, 990, 995, 1000.

Császár királyilag kizárólagosan szabadalmazott PURITAS Hajfjítótéj.

A 'Puritas' nem tartalmaz festékanyagot. A haj tetészes szorint vízzel mosható, lehet fésűvel átvonni vánkson aludni, és gőzfürdőt használni, a festékek nyoma sem vehető észre, mert a nem fésű, hanem ifjítja és pedig a leghosszabb és legdurább női hajjat és a férfi haját is szakkálítja. Egy üveg 'Puritas' ára 2 frt. (postai számlaküldés 20 krral több a készpénzzel vagy utánvétellel kapható: Franz Ottóanl Bécs Mariahilferstrasse 38. szám. — Nagy-Kanizsán valódi minőségben Práger Béla gyógyszerész uránl. (606 2-3)

Hirdetmény. Nagy-Kanizsán a városban és bérházban létező több rendbeli bolt, — lak és egyéb helyiségek f. évi július hó 8-án reggel 9 órakor a városban nagy természetben, nyilvános árverés útján f. évi november 1-től 3 óráig, illetőleg (két lakhelyiség) pedig folyó évi augusztus 1-től 3 óráig, évre bérbe adni fognak. Az árverési feltételek június 15-től kezdve alulirt tanács szám- revői hivatalában naponta reggel 9-12 óráig betekinthetők. Nagy-Kanizsán, 1878. évi május 25-én. (604 2-3) A városi tanács.

SZÉPSÉG. A HÖLGYVILÁG. IFJUSÁG. által mint FÜLMEGALOMTAN börtönközöszer általánosan elismertett a hivatalosan megvizsgált, kűös, ártalmatlan, valódi RAVISANTE Dr. LEJOSSE-től Práiban.

Ezen világhírű börtönköztető szer valamennyi szépség- és egészség- és leghatásosabban bizonyul szepők, bőrkülföld, reesség, sárga foltok, valamint minden létszékélyesség hirtelen eltávolítására. A RAVISANTE az arczszínek feltűnően szép halvány rózsaszínű börtönközöszer általánosan elismertett a hivatalosan megvizsgált, kűös, ártalmatlan, valódi RAVISANTE-től megújítja a gyöngéd bőrt szerez a legkisebbi börtönközöszer. Kapható valódi minőségben: Nagy-Kanizsán, Práger Béla ur gyógyszerárban, Budapestben Török József gyógyszer, uránl, Szegeden Kavacs Albert és Barossy Károly gyógyszer uraknál. Eredeti Bregtók a 1 frt 50 kr. Központi raktár Budapestben Schwarz Henrik-nél Mária Valeria-utczán, 9 sz. (589 11-20)

Umrath és Társa Prágában. Mezőgazdasági gép gyárosok ajánlják a szilárd kivitel, könnyű járás, nagy munkaképesség, és tiszta cséplésről legelőnyösebben ismert, egy ráman álló, mint kerekken járó kézi és járgány-cséplőkészületeiket 1-től 8 ló, vagy ökr erejéig. Továbbá készítenk különféle nagyszámú és elismert jó minőségű tisztító restákat kukorica morzsolókat és szecs-kavagókat. (580 19-20) Képes árjegyzékek ingyen és díjmentesen.